

BADANIE WPŁYWU KRYZYSU KORONAWIRUSA NA RYNEK TURYSTYCZNY W POLSCE

zrealizowane w grupie Turystyka Forum i innych społecznościowych grup branżowych w dniach 10-11.03.2020 / Piotr Kruczek

Przeprowadzone na próbie 318 przedstawicieli kilku sektorów branży turystycznej.

Próba badawcza - założenie szacunkowe w przybliżeniu:

2‰ branży przy założeniu że dla obrazu przyjmujemy że na rynku turystycznym działa w przybliżeniu następująca liczba aktywnych podmiotów:

- 7650 tour-operatorów organizatorów podróży, organizatorów MICE, incentive, firm eventowych agentów i jednoosobowych firm zajmujących organizacją turystyką [z czego 2‰ to 138 organizatorów)
- 9500 pilotów, instruktorów, przewodników (miejskich, muzealnych, górskich) (z czego 2‰ to 185 specjalistów)
- 1500 przewoźników i firm transportowych
- 1300 hoteli przyjmujących grupy (nie klientów indywidualnych, który to ruch również ulega ograniczeniu)

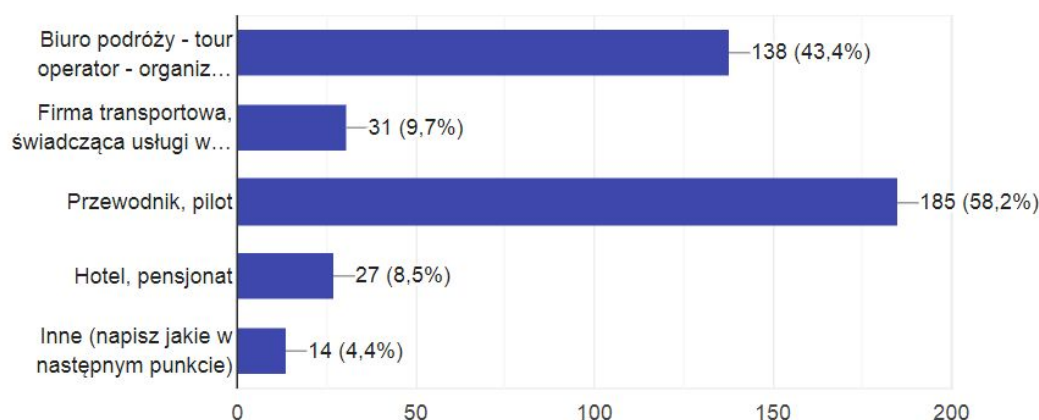
Krótkie badanie:

"Koronawirus a straty w polskiej turystyce"

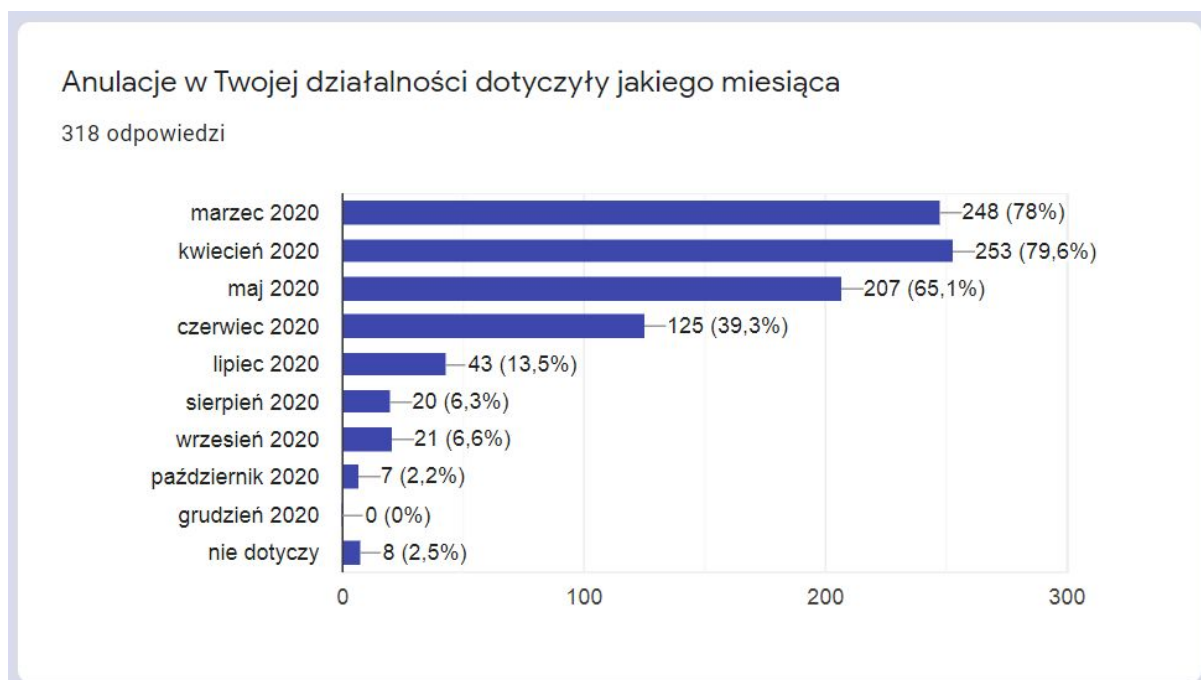
318 odpowiedzi

Jaką firmę / jaki dział usług reprezentujesz w branży turystycznej?

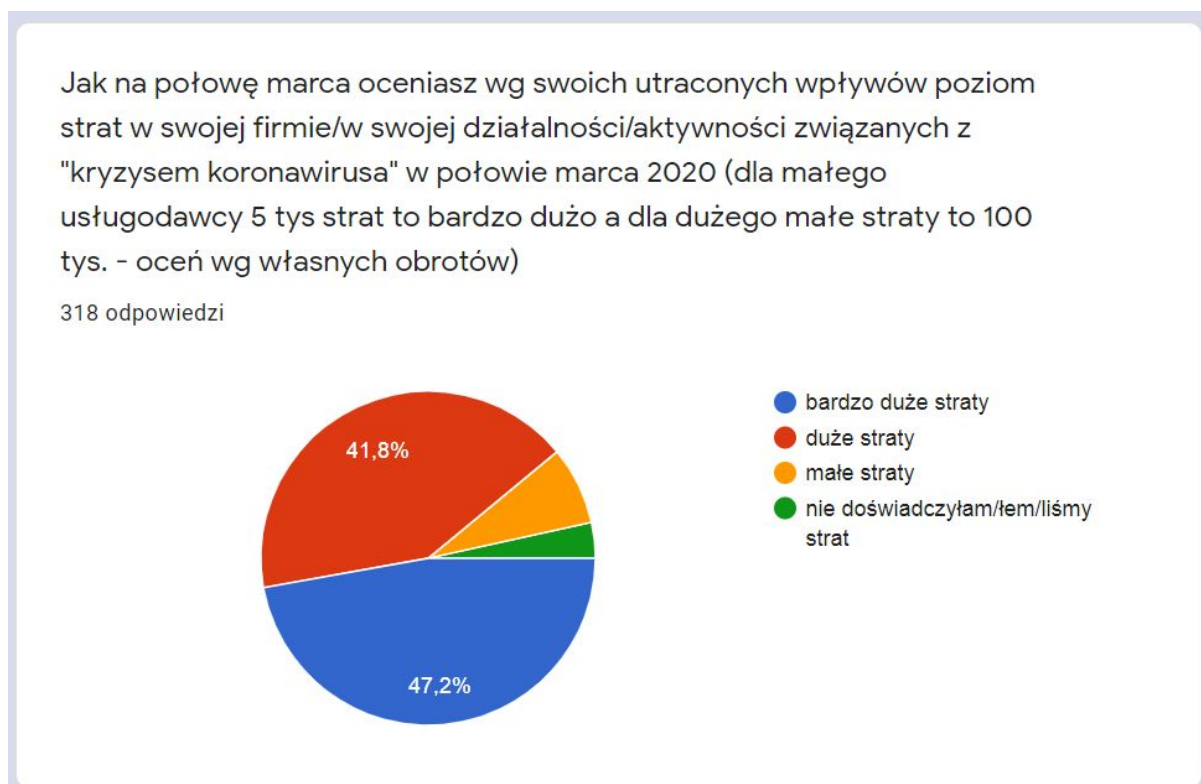
318 odpowiedzi



Poziom anulacji imprez / zleceń / sprzedaży / wyjazdów / rezerwacji wg miesięcy na dzień 11.03.2020 w branży turystycznej. Tylko 20% imprez marcowych i kwietniowych wg stanu na dzień badania ma szansę się odbyć (badanie było przeprowadzone przed zamknięciem szkół, uczelni, muzeów w Polsce)



Oceny strat branży turystycznej były szacowane przed ogłoszeniem kwarantanny w Polsce przez polski rząd (w południe 11.03.2020). 89 przedsiębiorców na 100 oceniło swoje straty jako duże lub bardzo duże! Zaledwie 3,5% raczej małych przedsiębiorców (oczekujących na sezon wiosenny) nie odnotowało żadnych strat w turystyce!



LINK: [TURYSTYKA FORUM \(Facebook\) grupa branżowa skupiająca 12 tys. przedstawicieli branży turystycznej](#)

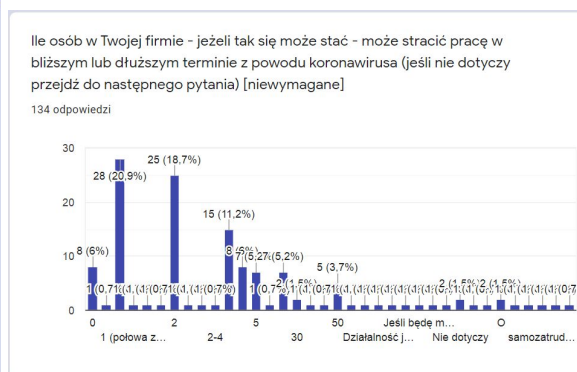
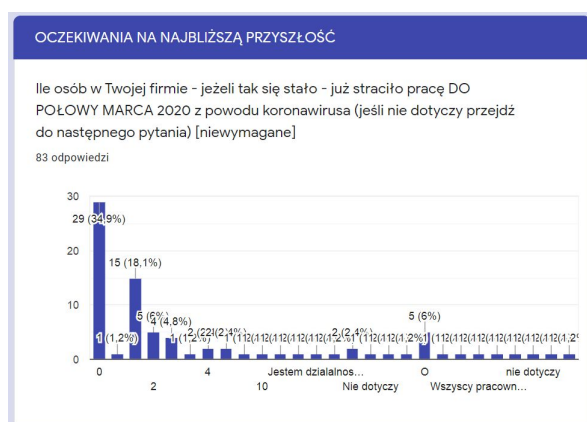
Do dalszego wykorzystania zgodnie z licencją Creative Commons 4.0

ZWOLNIENIA PRACOWNIKÓW: JUŻ 18 OSÓB TRACI PRACĘ NA 1000 FIRM - za chwilę ponad 200 pracowników na 1000 przedsiębiorstw

Już u progu sezonu wiosennego pierwsze straty spowodowały pierwsze zwolnienia pracowników (dużo firm w turystyce to mikro-przedsiębiorstwa rodzinne, lub jednoosobowe firmy świadczące usługi dla tour-operatorów, hoteli, przewoźników, wreszcie pracodawców czyli samozatrudnieni).

Pierwsze zwolnienia mogły dotyczyć firm przede wszystkim większych (odnotowujących nawet 1 mln zł strat dziennie - głównie firmy autokarowe). 15 firm wskazało że zwolniło 1 pracownika, 5 firm wskazało zwolnienie 2, w 4 firmach zwolniono po 3 osoby. (już do 11 marca). Gdyby przenieść to skalę makro na 100 firm zwolnienia z powodu kryzysu mogły dotyczyć już 15 osób (metoda przeliczenia: 38 pracowników / 2‰ to na 1 promil firm przy założeniu że 1‰ to ok 1000 firm średnia zwolnień wyniosła 18 pracowników).

Trzeba przyjąć, że wiele firm do 11.03.2020 czekało na rozwój sytuacji. Firmy realizowały pierwsze wiosenne usługi, transport w turystyce do połowy marca działał jeszcze (na poziomie 20% obrotów). Dominowało wyczekiwanie na rozwój sytuacji. Powoli zatrzymała się w ostatnich dniach turystyka szkolna, powoli sływały anulacje w turystyce przyjazdowej, grupy powoli wycofywały się z zamówień (prawie 80% anulacji na najbliższe półtora miesiąca do kwietnia), zakazywano powoli imprez masowych, zarekomendowano zakaz wycieczek szkolnych, spektakli i pokazów, imprez kulturalno-rozrywkowych. Wiele anulacji zaczęło dotyczyć dalszych terminów, włącznie z jesienią.



Spodziewane dalsze zwolnienia pracowników w turystyce: 5 firm x 50 osób / 2 firmy x 30 os / 7 firm x 10 os / 8 firm po 4 osoby / 15 firm po 3 os / kilka firm pomiędzy 7 a 10 osób w założeniu badawczym przyjęto 5 firm x 6 zwolnionych pracowników / 25 firm po 2 osoby / 28 firm po jednej osoby. **Przyjmując średnią jak przy zwolnieniach do marca: zwolnienia mogą obciążyć 415 pracowników na zaledwie 2‰ firm!**

Czyli na 1000 firm w turystyce TYLKO w pierwszym okresie kryzysu zwolnienia obejmą nawet 20% pracowników! Firmy jednoosobowe których może być w turystyce kilka tysięcy to kolejne tysiące zawieszonych lub zlikwidowanych działalności gospodarczych, które bez dochodów nie będą mogły płacić składek ZUS i ponosić podstawowych kosztów. To zaledwie wstępne szacunki.

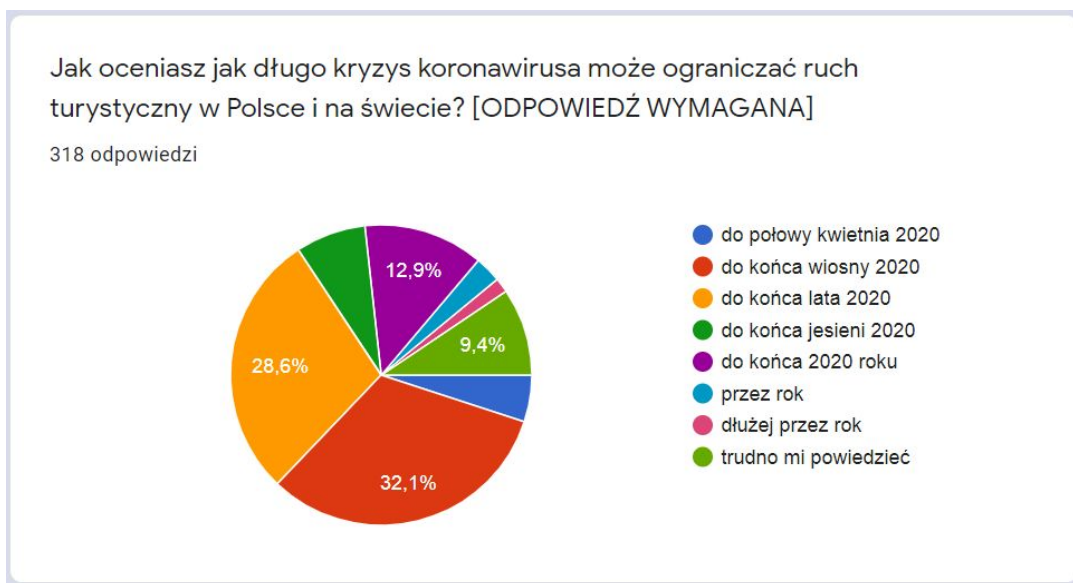
LINK: [TURYSTYKA FORUM \(Facebook\) grupa branżowa skupiająca 12 tys. przedstawicieli branży turystycznej](#)

Do dalszego wykorzystania zgodnie z licencją Creative Commons 4.0

PESYMIZM I OPTYMIZM w firmach turystycznych odnośnie najbliższej przyszłości i czasu trwania “kryzysu koronawirusa”

80% przedstawicieli branży uważa, że kryzys będzie trwał do końca wiosny 2020 r. a 55% pracowników turystyki uważa że kryzys będzie atakował branżę do końca lata (do września 2020). 9,4% respondentów uważa że przedłuży się do końca jesieni. Prawie 13% uczestników badania obawia się o problemy związane z kryzysem do końca 2020 roku.

Zaledwie 4,8% respondentów optymistycznie uznało że problemy zakończą się przed majem 2020 r. (zwykle szczyt sezonu). Obraz nastrojów w branży jest więc bardzo negatywny:



PIERWSZE STRATY

Określenie zaledwie oczekiwanych strat tylko 87 respondentów (pozostałe były zbyt ogólne np. “wszystkie”) wynoszące 1,5mld można przyjąć szacunkowo. Największe straty poniosą duże firmy autokarowe, większe podmioty ponoszące duże koszty stałe. Dla małego przedsiębiorcy jednak utrata wszystkich dochodów nawet małych oznacza brak środków do życia. Do końca wiosny wg takiego obliczenia te straty brutto mogą sięgnąć ok 10 mld złotych.



27000	90000	400000	20000
70000	20000	180000	15000
45000	11000	12000	50000
400000	2500000	12 000zł	30000
80000	50000	250000	200000
50000	25000	150000	60000
300000	35000	450000	10000
100000	200000	200000	500000
10000	25000	700 000zł	100000
10000	500000	209000	300000
35000	600000	300000	25000
15000	500000	400000	150000
60000	50000	20000	6000
70000	30000	600000	800000
80000000	20000	15000	1000000
55000	100000	1000000	10000
230000	70000	1500000	18000
250000	45000000	500000	450000
30000	40000	250000	500000
120000	15000	24000	35000
18000	30000	2850000	70000
1600000	30000	50000	18000

Suma: 147955000

LINK: [TURYSTYKA FORUM \(Facebook\) grupa branżowa skupiająca 12 tys. przedstawicieli branży turystycznej](#)

Do dalszego wykorzystania zgodnie z licencją Creative Commons 4.0

OCZEKIWANIA FIRM I SPECJALISTÓW RYNKU TURYSTYCZNEGO

Wobec organizacji reprezentujących ich wobec rządu:

Co Twoim zdaniem powinny zrobić organizacje branżowe reprezentujące firmy i osoby pracujące w turystyce?

OGÓLNE OCZEKIWANIA WOBEC ORGANIZACJI REPREZENTUJĄCYCH BRANŻĘ:

- rozpocząć akcje protestacyjne
- prowadzić rozmowy z rządem skutkujące pomocą dla branży
- działać przede wszystkim
- strajk w warszawie
- walczyć o ulgi, zwolnienia, lepsze prawo
- naciskać na władze w sprawie doraźnej, konkretnej pomocy
- przekazywać informacje z różnych destynacji, ale nie w sposób agresywny
- jednoczyć się
- postarać się o pomoc rządową
- być naszym łącznikiem z rządem
- starać się o wsparcie rządowe dla branży
- informować władze o sytuacji na rynku turystycznym
- szukać rozwiązań wspólnie z przedsiębiorcami
- lobbować na rzecz przedsiębiorstw turystycznych
- starać się o różnego rodzaju wsparcie od państwa
 - brać udział w zespołach przy ministerstwie i wypracować realne ulgi i łatwe procedury pomocowe
- negocjacje z rządem
- domagać się interwencji państwa
- piloci i przewodnicy powinni mieć związki branżowe i w ten sposób byliby skonsolidowani a ich głos słyszalny.
- prowadzić rozmowy nt. rekompensat

FUNDUSZ GWARANCYJNY

- jeśli opłacamy gwarancję turystyczną i jesteśmy zarejestrowanymi biurami podróży to powinniśmy od Państwa uzyskać pomoc
- uruchomić fundusz świadczeń gwarancyjnych skoro takie składki są płacone
- uruchomienie funduszu ufg, gwarancji za które tak słono płacimy

PODATEK VAT

- lobbować za zniesieniem konieczności odprowadzania vat-u od pobranych zaliczek

UMORZENIA ZUS, VAT

- Negocjować z rządem jakaś pomoc strukturalna, choćby umorzenia (nie odroczenia) płatności składek ZUS
- negocjowanie konkretnego wsparcia - ulgi w składkach ZUS, zwroty zaliczek VATu itp.
- wsparcie poprawy płynności finansowej przedsiębiorstw (ZUS i inne podatki państwowe powinny być odwleczone, ZUS najlepiej zwolnienie)
- zawieszenia obowiązkowych składek dla pracodawców
- negocjować warunki ustępstw z Rządem (obniżenie ZUS, VAT, US!)
- wynegocjować z rządem zwolnienia z ZUS
- wstrzymanie składek ZUS do końca 2020
- spowodować obniżenie składek ZUS. Tylko zdrowotna
- zawieszenie składek zus
- zawieszenie opłacania składek ZUS
- możliwość zawieszenia działalności bez skutków prawnych
- zawiesić wpłaty na ZUS
- całkowicie zwolnić z płatania ZUSu i pozostałych podatków
- wyrzucić wpływ na rządzie o ograniczenie kosztów takich jak ZUS i zwolnienie z podatku na czas nadgonienia strat
- zwolnić takie małe biura jak moje ze składek zus bez utraty ulg

DODATKOWE FUNDUSZE:

- uruchomienia dodatkowych funduszy gwarancyjnych w celu zapewnienie płynności małym i średnim firmom, w celu utrzymania ich na rynku.
- rozmowa z rządem o wsparciu bezzwrotnym przedsiębiorców, o szybkich liniach kredytów obrotowych na min 5 lat z minimalnym oprocentowaniem
- żądanie pomocy finansowej (nie pożyczki czy kredyty)
- realne wsparcie (najlepiej nieoprocentowane) aby móc przetrwać ciężki okres
- starania o chociaż częściową rekompensatę od państwa również dla pilotów i przewodników nie tylko dla biur
- wywalczyć rekompensaty, żywą gotówkę, a nie oprocentowane pożyczki
- powołać fundusz odszkodowawczy
- nieoprocentowane pożyczki bądź też pożyczki bezzwrotne

KWESTIE REZYGNACJI KLIENTÓW I INNE UREGULOWANIA PRAWNE ze strony rządu:

LINK: [TURYSTYKA FORUM \(Facebook\) grupa branżowa skupiająca 12 tys. przedstawicieli branży turystycznej](#)

Do dalszego wykorzystania zgodnie z licencją Creative Commons 4.0

- nakazać aby wpłacone zaliczki zostały zwrócone organizatorom
- radzić jak mamy rozmawiać z klientami, informować jakie my jako Tour Operatorzy mamy prawa szczególnie w przypadku rezygnacji klientów,
- domagać się pomocy ze strony rządu szczególnie w przypadku obowiązku zwrotu 100% dla klientów
- wnioskować o wsparcie rządu w regulacjach dotyczących opłat za anulacje
- wymagać jasnych przepisów dotyczących zwrotów zaliczek, opłat za bilety lotnicze, zwrotów biletów wstępu. Ponieważ nie ma jednoznacznych zakazów tylko rekomendacje, nie ma na co się powołać. Linie lotnicze nie zwracają kosztów biletów, jeśli lot nie został odwołany, pomimo ograniczeń w kraju docelowym
- przede wszystkim wymuszenie nowelizacji w rządzie o oddawaniu 100 % (przecież nasza praca składa się z kilku miesięcy przygotowań do wyjazdu a nie tylko z "płacę-kupuję jak za bułkę w sklepie"
- wymusić ustalenia jednej wersji zaleceń co do organizacji wycieczek. Panuje dezinformacja w każdej instytucji Państwowej
- wynegocjować z rządem formy wsparcia dla mikroprzedsiębiorców
- unieważnić zapis o sile wyższej
- ustawa powinna zostać zmieniona tak, aby chronić również branżę. Np. klienci tracą 30% wartości wycieczki, biuro ma te pieniądze na utrzymanie, jednocześnie jest zobligowane do wypłacenia 30% wartości zleceń zarezerwowanych u pilotów i przewodników. Przez to każdy zachowa płynność turystyczną, a ludzie w panice nie będą odwoływać wyjazdów tylko skorzystają z możliwości przełożenia wyjazdu na inny termin (wtedy nie tracą pieniędzy). Zachowa się płynność rynku. Każdy zarobi mniej, ale nie doprowadzi to do upadków.
- zmienić przepisy odnośnie osób mogących organizować imprezy turystyczne. Chodzi tu o szkoły, kluby sportowe, siłownie. Generalnie obecnie panuje trend iż każdy kto prowadzi jakąkolwiek działalność [może niemal legalnie realizować wyjazdy] np dietetycy organizują wczasy odchudzające i t d. To my płacimy składki, ubezpieczenia i inne
- wymusić jeden organ opiniotwórczy dla szkół, np. MEN. Wymusić odpowiednie nazewnictwo, tj. zakaz zamiast zaleceń/rekomendacji, które dyrektorzy szkół i tak interpretują jako zakaz. Rekomendacja/zalecenie nie daje podstaw do odzyskania wpłaconych zaliczek do hotelarzy ani ubiegania się o zwroty za bilety.
- zaapelować do hotelarzy/zwiedzanych miejsc [polskich atrakcji turystycznych, muzeów, centrów edukacyjnych], aby zwracali wpłaty [zaliczek, przedpłat], inaczej grożą nam podwójne obciążenia z uwagi na zwroty wpłat szkołom
- wyjaśnienie na skalę ogólnopolską (media bądź pismo), że polecenie Wojewody Mazowieckiego, który zaleca odwołanie wycieczek zagranicznych nie działa, jeśli zielona szkoła jest w Polsce, z jednodniowym wypadem za granicę, baza noclegowa w Polsce. I nie jest to podstawa do bezkosztowego odwołania wyjazdu.
- państwo powinno przywrócić regulacje zawodów przewodnika i pilota i zadbać o ulgi albo

zmniejszenie podatków

OGRANICZANIE PANIKI

- wskazanie, do kiedy obowiązuje rekomendacja, aby powstrzymać wyjazdy szkolne - niech to będzie jasno określone, np. na dwa tygodnie. W razie czego będzie można zalecenie wydłużyć, a teraz powoduje panikę dyrektorów i odwołują wszystko do wakacji
- stonować te zalecenia i nawoływać do nie podejmowania pochopnych decyzji przez dyrektorów szkół. Nawoływać dyrektorów do konsultacji z rodzicami, którzy dostają decyzję odgórną i to oni ponoszą koszty rezygnacji, a często nie chcą odwołania wycieczki na czerwiec i to 50km od domu. Niech rodzice też mają możliwość udziału w tym procesie.
- uspokojenie społeczeństwa i przeciwdziałanie panice
- nacisk na rzetelną informację
- uspokajać media, opinię publiczną! Wypracować wspólne, jednakowe stanowisko dla Mediów i Rządu
- nie siał paniki, uspokajając i tłumaczyć racjonalnie
- uspokajając
- zaprzestać siania paniki
- zmuszenie mediów do zaprzestania siania paniki, np. poprzez procentowe podawanie osób zarażonych/poddanych kwarantannie/zgonów w stosunku do danej populacji i skali świata.
- nagłośnienie, że dzieci są w najmniejszej grupie ryzyka.
- ustalenie wspólnej linii opiniotwórczej, póki co komunikaty MEN, kuratoriów, GIS, MR, MZ często mają rozbieżności.

Grupa [TURYSTYKA FORUM](https://www.facebook.com/TurystykaForum) (w serwisie FACEBOOK) jest forum społecznościowym skupiającym ponad 12 tysięcy przedstawicieli branży turystycznej z różnych sektorów jej usług. LINK: <http://www.facebook.com/groups/TurystykaForum>

Autor badania: Piotr Kruczek (kontakt email: plprotravellers@gmail.com tel. 505 10 30 10)
- pracuje w turystyce od końca lat 90-tych jako specjalista m.in. od kierunków USA, Australia i Nowa Zelandia oraz imprez typu *incentive*, współpracując z różnymi, głównie największymi organizatorami w branży turystycznej.